

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania W. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 maja 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 marca 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

I odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
II zasądza od W. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych Oddział w Z. 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem
zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu
kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu W. K. prawa do obliczenia emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 30 stycznia 2014 r. oddalił odwołanie, a Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 31 marca 2015 r. oddalił apelację wnioskodawcy.

Sądy pierwszej i drugiej instancji zgodnie ustaliły, że ubezpieczony, urodzony 14 stycznia 1937 r., w dniu 1 marca 2007 r. (data wpływu 8 marca

2007 r.) złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury w związku z ukończeniem podstawowego wieku emerytalnego, tj. 65 lat. Decyzją z dnia 19 marca 2007 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę od dnia 1 marca 2007 r., zawieszając jej wypłatę z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Po ustaniu umowy o pracę, decyzją z dnia 13 kwietnia 2007 r., podjęto wypłatę emerytury od dnia 1 kwietnia 2007 r. W dniu 5 czerwca 2013 r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury obliczonej według nowych korzystniejszych zasad, tj. na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego istota sporu zasadzała się na przesądzeniu, czy ubezpieczony, składając po raz pierwszy wniosek o emeryturę przed dniem 31 grudnia 2008 r., w związku z ukończeniem 65 roku życia, po przyznaniu i pobieraniu tej emerytury przed tą datą, może skutecznie ubiegać się o obliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Sąd drugiej instancji w odpowiedzi przytoczył treść art. 55 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53. Odwołując się do treści przepisu uznał, że mechanizm przeliczenia w nim zawarty nie dotyczy osób, które wystąpiły z wnioskiem o świadczenie przed 31 grudnia 2008 r.

Sąd Apelacyjny szczegółowo rozważył wypowiedzi orzecznicze. Nawiązał do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13, LEX nr 1342169, przy czym zauważył, że prezentowane tam stanowisko zostało sformułowane w innym, niż w rozpoznawanym sporze, stanie faktycznym. W uchwale stwierdzono bowiem, że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą. W uzasadnieniu uchwały Sąd

Najwyższy wskazał m.in., że ten sposób wyliczania emerytury zaczął obowiązywać dopiero od 1 stycznia 2009 r., zaś warunek kontynuowania ubezpieczenia i wystąpienia z wnioskiem po 31 grudnia 2008 r., miał umożliwić wyliczenie emerytury w tzw. formule zdefiniowanej składki, której podstawę wymiaru stanowi suma składek składanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego. Sąd drugiej instancji podkreślił, że wykładnia art. 55 ustawy emerytalnej i jego stosowanie została potwierdzona w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego (wyroki z dnia 4 września 2013 r., II UK 23/13, LEX nr 1375193, z dnia 29 stycznia 2014 r., I UK 411/13, LEX nr 1482342; z dnia 19 marca 2014 r., I UK 345/13, LEX nr 1455228, z dnia 18 września 2014 r., I UK 27/14, LEX nr 1537287). Sąd drugiej instancji zadeklarował, że podziela zaprezentowany przez Sąd Najwyższy pogląd. W rezultacie emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną na podstawie dotychczasowych zasad (art. 27 w zw. z art. 53 ustawy emerytalnej) nie może być pozbawiony prawa do wyliczenia emerytury korzystniejszej, w wyższej wysokości obliczonej wedle nowych zasad, przewidzianych w art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej, jeżeli spełniając przesłanki do ustalenia emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz z wnioskiem o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy wystąpił po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2008 r. (art. 55). Przenosząc rozważania prawne na grunt rozpoznawanej sprawy zauważył, że ubezpieczony wniosek o emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego zgłosił w marcu 2007 r., zaś realizacja prawa do świadczenia nastąpiła z dniem 1 kwietnia 2007 r. po rozwiązaniu stosunku pracy. Dlatego nie ma do niego zastosowania art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca powołał się na podstawę naruszenia prawa materialnego, polegającą na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ubezpieczony wskazał na potrzebę wykładni art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej, które budzą poważne wątpliwości w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. W jego ocenie ustawodawca nie ustanowił warunku, by wystąpienie z wnioskiem o emeryturę

musiało nastąpić w trakcie kontynuowania ubezpieczeń, nie została więc wykluczona taka sytuacja, w której osoba ubiegająca się o emeryturę najpierw kończy stosunek pracy a tym samym podleganie ubezpieczeniom rentowemu i emerytalnemu a następnie składa wniosek o emeryturę. Stwierdził, że interpretacja Sądu drugiej instancji polega na wprowadzeniu dodatkowego warunku, nie przewidzianego przez ustawodawcę i dlatego jest nietrafna. W dalszej części wyводу odniósł się do pojęcia „kontynuowania ubezpieczeń emerytalnego i rentowego po osiągnięciu 65 lat życia (w przypadku mężczyzn)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Zakładając, że art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nawiązuje do art. 59 i art. 60 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2001 r. o Sądzie Najwyższym staje się jasne, że potrzeba wykładni przepisów prawnych występuje wówczas, gdy dochodzi do rozbieżności w orzecznictwie. Problem podniesiony przez skarżącego nie spełnia tej cechy. Skrupulatnie wymienione w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego poglądy orzecznicze nie pozostają względem siebie w opozycji. Skarżący nie stara się nawet z nimi polemizować, ograniczając się do stwierdzenia, że jest odmiennego zdania. Jeśli dołoży się do tego jasną treść art. 55 ustawy emerytalnej, z której *expressis verbis* wynika, że przeliczenie dotyczy tylko tych ubezpieczonych, którzy wystąpili z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., to obiekcje skarżącego przestają być nośne. W każdym razie nieuprawnione jest twierdzenie, że wykładnia art. 55 ustawy emerytalnej budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie.

Stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny akceptowane jest również w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W stanie faktycznym adekwatnym do zdarzeń występujących w niniejszej sprawie wypowiedział pogląd, zgodnie z którym z możliwości obliczenia wysokości emerytury, na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie mogą korzystać ubezpieczeni urodzeni przed dniem 1 stycznia 1949 r., także kontynuujący ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w art. 27 tej ustawy wieku emerytalnego, którym

przyznane zostały emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (art. 27 powołanej ustawy) przed końcem 2008 r. w wysokościach obliczonych według dotychczasowych zasad (wyrok SN z dnia 8 lipca 2015 r., II UK 217/14, LEX nr 1771526). Potwierdza to tylko zapatrywanie, zgodnie z którym nie doszło do ziszczenia się przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzeba wykładni przepisu nie zachodzi bowiem w sytuacji, gdy określona kwestia jest zbieżnie rozumiana w orzecznictwie.

W rezultacie należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kierując się regułą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., stosowaną w postępowaniu kasacyjnym z upoważnienia art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., Sad Najwyższy zasądził od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego zwrot kosztów procesu w wysokości wskazanej w § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 z późn zm.).